

جدال حق و باطل

۲۴ اردیبهشت ۱۳۹۳ ساعت ۱۸:۲۳

در آخرین روزهای اردیبهشت سال ۱۳۳۴، هنگامی که نیروهای مذهبی پیرومندان تصور می‌کردند بر «بهایی‌ها» که مهم‌ترین معضل مرجعیت، روحانیت و جامعه‌ی مذهبی ایران در آن زمان تلقی می‌شد، چیره شده‌اند، همکاری شاه و دولت در اشغال و قصد تخریب حظیره‌القدس بهائیان در تهران را بهترین فرصت برای نزدیک شدن به حاکمیت قلمداد کردند.

مرجعیت تقلید شیعه در جامعه‌ی اسلامی ایران به عنوان نایب امام معصوم غایب (ع)، جایگاه مهم و نقشی سرنوشت‌ساز دارد و در بزنگاه‌های تاریخی خطیر به صیانت از کیان و هویت ایرانی پرداخته است. ویژگی منحصر مرجعیت شیعه استقلال از حکومت‌ها می‌باشد و این ویژگی به اتکای مردم متدین، چنان قدرتی به مرجعیت داده است که در مواقع سرنوشت‌ساز حافظ دین و ملت در مقابل تعرض قدرت‌های خارجی و حکومت‌های داخلی باشد.

دوران زعامت آیت‌الله العظمی بروجردی از دوره‌های مهم قبل از شروع نهضت اسلامی به رهبری حضرت امام است. در اغلب تواریخ غیر مذهبی چنان القا می‌شود که آیت‌الله بروجردی مرجعی غیر سیاسی بوده است، در حالی که مبارزات آن مرجع عظیم علی‌الاطلاق شیعه، حکایت از ایفای وظیفه و رسالت مرجعیت به نحو احسن دارد.

از فرازهای حیات سیاسی ایشان مبارزه‌ای اساسی و اصولی با فرقه‌ی سیاسی بهائیت - ساخته و پرداخته‌ی استعمار - می‌باشد. سال ۱۳۳۴ را می‌توان منحصر به فردترین زمان در تاریخ معاصر ایران در مقوله‌ی روابط نیروهای مذهبی با حاکمیت، دولت، دربار و حکومت قلمداد کرد.

منحصر به فردترین نه از این جهت که در سال‌های قبل و بعد از آن رویدادهای اساسی و مهم که یک سوی آن نیروهای مذهبی و سوی دیگر آن حاکمیت قرار داشتند، اتفاق نیفتاده است، لیکن آنچه سال ۱۳۳۴ را از میان آنها متمایز می‌سازد، فراز و فرود بسیار بزرگی است که طی یک سال، و حتی بسیار کمتر از آن، طی شش ماه، عمر روابط بین نیروهای مذهبی با حاکمیت به وجود آمد.

در آخرین روزهای اردیبهشت سال ۱۳۳۴، هنگامی که نیروهای مذهبی پیرومندان تصور می‌کردند بر «بهایی‌ها» که مهم‌ترین معضل مرجعیت، روحانیت و جامعه‌ی مذهبی ایران در آن زمان تلقی می‌شد، چیره شده‌اند، همکاری شاه و دولت در اشغال و قصد تخریب حظیره‌القدس بهائیان در تهران را بهترین فرصت برای نزدیک شدن به حاکمیت قلمداد کردند. ولی سخره‌ی تاریخ

آنکه کمتر از دو ماه بعد ورق برگشت و عدم همکاری دولت و شاه در عمل به وعده‌هایشان برای مبارزه با بهائیت، کار را به جایی رساند که در تیرماه همان سلا، آیت‌الله العظمی بروجردی، در اعتراض به دولت و دربار، به مدت یک ماه مسند تدریس را ترک کرد و آن واعظ مشهور (حجت‌الاسلام فلسفی) نیز نه تنها نتوانست از رادیو سخنرانی بکند، بلکه دیگر خبری از مصاحبه‌های روزانه‌ی مطبوعاتی با او نبود. به مرور زمان، فشار و محدودیت بر نیروهای مذهبی بیشتر شد و شاه و دولت در هراس از تکرار وقایع محرم شهریور ۱۳۳۴، کار را به جایی رساند که این بار آیت‌الله العظمی بروجردی به قصد زیارت عتبات عالیات، در صدد ترک ایران برآمد (مهر ماه ۱۳۳۴).

اگر به چنین فهرستی مرگ مشکوک فرزند آیت‌الله کاشانی (سید مصطفی) و سپس محاکمه‌ی شخص آیت‌الله که به شکلی موهن برگزار شد و نیز دستگیری، محاکمه و اعدام فداییان اسلام (متعاقب ترور ناموفق حسین علاء) را اضافه کنیم، متوجه دگرگون شدن کامل روابط بین حاکمیت با نیروهای مذهبی نسبت به شش ماه قبل از آن خواهیم شد. روایت چنین فرآیند منحصر به فردی، در اثر حاضر در پیش روی می‌باشد. هدف از بیان روایت حاضر، ارائه‌ی تصویری از وقایع شش ماهه‌ی اول سال (اردیبهشت تا مهر) ۱۳۳۴ با استفاده از منابع موجود تاریخی است.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/۲۶۵۰۶/۱۱-جد-باطل-حق-۲۶۵۰۶>